

โครงการสัมมนาพัฒนาคำถามวิจัย “ออนไลน์ศึกษา”

จัดโดย โครงการบัณฑิตศึกษา คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ร่วมกับ เครือข่ายพลเมืองเน็ต

เอกสารการประชุมทั้งหมด ดาวน์โหลดได้ที่ <http://thainetizen.org/marathon>

Twitter hashtag สำหรับการประชุมนี้คือ: #nm10

tag สำหรับ Flickr, Slideshare ฯลฯ: nm10 “Netizen Marathon 2010”

การใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังเช่น เว็บไซต์ โทรศัพท์มือถือ อุปกรณ์ระบุตำแหน่ง แผนที่นำทางอัตโนมัติ และเครือข่ายทางสังคมออนไลน์ ที่กลายมาเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันของคนจำนวนมาก ได้ทำให้ความคิดการจำแนก พื้นที่ส่วนตัว/พื้นที่สาธารณะ สื่อสารมวลชน/สื่อสารระหว่างบุคคล ออนไลน์/ออฟไลน์ โลกจริง/โลกเสมือนในประเทศ/นอกประเทศ หรือ มนุษย์/เครื่องจักร ถูกท้าทายให้บทวนใหม่ รวมไปถึงมุมมองหรืออุปลักษณะเชิงมิติทัศน์ซึ่งเปลี่ยนไป แต่การศึกษาประเด็นทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการเชื่อมต่อกับเครือข่ายสารสนเทศเช่นนี้ ในประเทศไทยพบว่าโดยมากยังจำกัดอยู่ในสาขาสื่อสารมวลชนและนิเทศศาสตร์

คณะผู้รับผิดชอบโครงการจึงจัดกิจกรรมการสัมมนาทางวิชาการเพื่อร่วมกันพัฒนาคำถามที่จำเป็นต่อการทำวิจัยในสหวิทยาการ “ออนไลน์ศึกษา” นี้ และนำเสนอคำถามที่ได้ต่อชุมชนวิชาการ ในลักษณะของ “เวทีวิชาการสาธารณะ” (public forum) เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาและผู้สนใจทั่วไปได้มีส่วนร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและตั้งคำถามที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ เพื่อให้การจัดกิจกรรมครั้งนี้มีลักษณะของการสร้างเครือข่ายทางวิชาการประเด็นออนไลน์ศึกษาในลักษณะสหวิทยาการ คณะผู้จัดจึงได้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิจากทั้งสาขาวิทยาศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ รวมถึงนักวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งจัดกิจกรรมทั้งในรูปแบบเวทีวิชาการในมหาวิทยาลัย และในรูปแบบและภาษาที่ไม่เป็นทางการนอกสถานศึกษา เพื่อเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลายขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้ที่สนใจในประเด็นที่คาบเกี่ยวกับออนไลน์ศึกษาและวัฒนธรรมดิจิทัล ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและมุมมองจากสาขาและความสนใจของตัวเอง
2. เพื่อวางทิศทางการวิจัยที่เป็นไปได้ด้านออนไลน์ศึกษาและวัฒนธรรมดิจิทัล พิจารณาคำถามที่จำเป็นต่อความเข้าใจในประเด็นดังกล่าว โดยเฉพาะในบริบทที่สัมพันธ์กับสังคมไทย
3. เพื่อสร้างชุมชนและเครือข่ายทางวิชาการด้านออนไลน์ศึกษาและวัฒนธรรมดิจิทัล ในลักษณะสหวิทยาการ

รูปแบบกิจกรรม

กิจกรรมแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนแรก เป็นการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิจากหลากหลายสาขา มานำเสนอประเด็นสนใจหรือร่างบทความ วิเคราะห์ และแลกเปลี่ยน เพื่อพัฒนาคำถามวิจัยที่เกี่ยวข้องกับออนไลน์ศึกษาและวัฒนธรรมดิจิทัล กิจกรรมในวันเสาร์และอาทิตย์ที่ 27 และ 28 พฤศจิกายน 2553 ย่านถนนข้าวสาร

ส่วนที่สอง เป็นการเสวนาอย่างไม่เป็นทางการ จากมุมมองทฤษฎีทางพื้นที่และสถาปัตยกรรม เพื่อกลุ่มผู้สนใจทั่วไป ซึ่งเป็นผู้ใช้อินเทอร์เน็ตหรืออยู่ในสภาพแวดล้อมที่เชื่อมกับออนไลน์ สามารถแลกเปลี่ยนประสบการณ์ชีวิตประจำวันในเรื่องดังกล่าว กิจกรรมจัดในวันอาทิตย์ที่ 28 พฤศจิกายน 2553 ที่ร้านหนังสือกิ่งกุด

ส่วนที่สาม เป็นการสัมมนาเชิงวิชาการ เพื่อเสนอคำถามวิจัย “ออนไลน์ศึกษา” ในเวทีสาธารณะ โดยสังเคราะห์จากส่วนแรกและส่วนที่สอง เพื่อแลกเปลี่ยนมุมมองและประสบการณ์วิจัยกับชุมชนวิชาการ และเพื่อพัฒนาศักยภาพการทำวิจัยในเรื่องดังกล่าว จัดในวันจันทร์ที่ 29 พฤศจิกายน 2553 ที่คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์

รูปแบบ “BarCamp” สำหรับกิจกรรมวันจันทร์ที่ 29 พฤศจิกายน 2553

กิจกรรมสัมมนาเชิงวิชาการในวันที่ 29 พฤศจิกายน จะดำเนินทั้งวัน โดยช่วงเช้าจะเป็นการเสนอประเด็นจำนวนหนึ่งที่ได้เตรียมมาจากสองกิจกรรมก่อนหน้า และช่วงบ่าย จะเป็นการ “ซักถาม” ใน 2 ห้องย่อย

เพื่อให้การซักถามเป็นไปได้อย่างละเอียดและผู้เข้าร่วมสามารถเสนอประเด็นการพูดคุยได้ กิจกรรมช่วงบ่ายจะจัดในลักษณะ “อสมมนา” (unconference) แบบบาร์แคมป์ (BarCamp) ดังนี้

1. ในช่วงเช้าหรือระหว่างพักกลางวัน ผู้เข้าร่วมจะเขียนคำถามที่ต้องการซักถาม หรือประเด็นที่อยากให้ลงรายละเอียด หรือประเด็นใหม่ที่อยากเสริม ลงในกระดาษที่จัดเตรียมไว้ให้
2. จากนั้นแปะกระดาษดังกล่าวของตัวเองที่ฝา
3. เดินดูกระดาษของผู้เข้าร่วมคนอื่น ๆ ว่ามีคำถามหรือประเด็นอะไรที่เราก็ออยากรู้เช่นกัน แล้วโหวต โดยการขีดคะแนนเพิ่มลงไปบนกระดาษ ก่อนการสัมมนาช่วงบ่ายจะเริ่ม
4. คำถามจำนวนหนึ่งที่ได้คะแนนโหวตอันดับต้น ๆ จะถูกเลือกมาจัดเป็นสองกลุ่ม ตามความใกล้เคียงของประเด็น และจะเป็นคำถามที่ใช้ในการสนทนาช่วงบ่าย

ติดต่อ

ผู้ประสานงานโครงการ

อาทิตย์ สุริยะวงศ์กุล

arthit@thainetizen.org

0-875-042-221